

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Уманський національний університет садівництва

ЕКОНОМІКА, ОБЛІК, ФІНАНСИ ТА МАРКЕТИНГ: АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ

Всеукраїнська науково-практична конференція

Черкаси
2024 р.

УДК 311:33. 657
Е 45

*Рекомендовано до друку вченою радою
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
(протокол №12 від 20. 06. 2024 року)*

*Редакційна колегія вважає за доцільне повідомити,
що не всі положення і висновки окремих авторів
є беззаперечними. Разом з тим, вважає можливим
їх публікацію з метою обговорення.*

Е 45 Економіка, обіг, фінанси та маркетинг: аналіз тенденцій та перспектив розвитку: Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. — Черкаси : 2024. — 239 с.

Матеріали конференції висвітлюють актуальні проблеми економіки та подальших перспектив європейського розвитку України. Розраховано на широке коло фахівців, студентів, аспірантів, докторантів і викладачів, практичних працівників підприємств, організацій та установ.

УДК 311:33. 657

ISBN 978-966-920-618-3

ISBN 978-966-920-618-3

© ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2024
© Автори матеріалів, 2024

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ

Фінансовий стан підприємства можна оцінити з огляду на його короткострокові перспективи. У короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансового стану є його ліквідність та платоспроможність. Під терміном «ліквідність» прийнято розуміти здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання перед усіма контрагентами і державою. Тобто, це спроможність перетворювати свої активи на гроші для виконання всіх необхідних платежів у міру настання їх строку.

Ліквідність балансу підприємства визначається рівнем покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у грошові кошти відповідає строку погашення зобов'язань. По суті, ліквідність підприємства — це ліквідність його балансу [1, с. 15]. Для визначення ліквідності балансу необхідно порівняти активи, згруповані залежно від швидкості перетворення їх у грошові засоби, із пасивами, згрупованими за ступенем терміновості їх оплати.

Платоспроможність підприємства — це зовнішня оцінка його фінансової стійкості, обумовлена рівнем забезпечення оборотних активів довгостроковими джерелами [2, с. 67] .

Показником платоспроможності підприємства на визначену дату є відсутність прострочених боргів банкові, бюджетові, постачальникам, робітникам і службовцям.

Платоспроможність означає наявність у підприємства коштів і еквівалентів, достатніх для розрахунків з кредиторської заборгованості, що потребує негайного

погашення. Ознаками платоспроможності є: наявність грошей у касі, на поточних рахунках; відсутність простроченої кредиторської заборгованості [1, с. 145].

Для оцінки платоспроможності та ліквідності підприємства на другому етапі аналізу доцільно розраховувати на основі внутрішньогосподарських чинників як систему показників (коефіцієнтів) за даними діючої звітності. Вони повинні відбивати три стани фінансових коштів підприємства: стійкість фінансового стану; ефективність використання коштів; потокову платоспроможність (ліквідність коштів).

До цих показників належить: коефіцієнт автономії; коефіцієнт залежності; коефіцієнт заборгованості; коефіцієнт концентрації запозиченого капіталу; коефіцієнт довгострокового фінансування; коефіцієнт залучення позикових коштів для довгострокового фінансування; коефіцієнт структури запозиченого капіталу; коефіцієнт забезпеченості поточних активів власним оборотним капіталом; коефіцієнт забезпеченості запасів власним оборотним капіталом; коефіцієнт співвідношення запасів до власного оборотного капіталу; коефіцієнт покриття запасів; коефіцієнт маневреності власного капіталу; коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу; індекс постійного активу; коефіцієнт структури довгострокових зобов'язань; коефіцієнт загальної ліквідності; коефіцієнт проміжної ліквідності; коефіцієнт абсолютної ліквідності; коефіцієнт ліквідної платоспроможності; показники ділової активності [2, с. 78].

Таким чином на платоспроможність та ліквідність підприємства впливає ряд факторів, і передусім не наявність коштів на поточному рахунку та в касі, а саме залежність від кредиторів, структура капіталу підприємства, стан дебіторської та кредиторської заборгованості, їх оборотність, ефективність використання підприємством своїх поточних активів, обсяги реалізації та отримувані фінансові результати, що в комплексі визначають фінансовий

стан підприємства і його здатність розрахуватися за своїми зобов'язаннями, не втративши при цьому своєї фінансової стабільності.

Література

1. Андреева Г. І. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 353 с.
2. Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І., Петрова К. Я. Фінансова діяльність підприємств: підручник. Київ: Либідь, 2003. 384 с.

*Мариніна А. С. —
студентка*

Науковий керівник — к. е. н., доцент

Радзіховська Ю. М.

*Черкаський національний університет
ім. Богдана Хмельницького*

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ У РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ

Роздрібна торгівля— це динамічна й багатогранна сфера економіки, яка відіграє ключову роль у задоволенні потреб кінцевих споживачів. Для ефективного функціонування цієї галузі необхідна чітка система обліку, яка дозволяє відстежувати рух товарів, витрати та доходи [1].

Згідно з правовими нормами, об'єктами торговельної діяльності можуть бути товари, послуги, цінності чи гроші. Однак наша позиція полягає в тому, що головним об'єктом торговельної діяльності доцільно вважати саме товари. Це матеріальні цінності, які підприємство придбало або утримує для подальшого продажу, а також супутні послуги та роботи, такі як фасування, пакування тощо [2, с. 10].